

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 21 (6834)

• Trešdiena, 1998. gada 18. marts

• Cena Ls 0,18

Preiļu rajona padomē

11. martā notika Preiļu rajona padomes sēde

■ Pamatojoties uz nolikumu par pašvaldību stipendiju piešķiršanu Rēzeknes augstskolas studentiem no Preiļu rajona un saskaņā ar šīs augstskolas vēstuli, rajona padome nolēma piešķirt 100 latu pašvaldības stipendiju par laika periodu no 1998. gada 1. februāra līdz 30. jūnijam Rēzeknes augstskolas Humanitārās fakultātes 2. kursa studentei Oksanai Baško no Rušonas pagasta.

■ Padomes locekļi izskatīja LR Kultūras ministrijas Reģionālās attīstības departamenta direktores A. Jansones vēstuli un nolēma piešķirt 93,96 latus no rajona budžeta telpu uzturēšanai, kuras izmanto valsts kultūras inspektore I. Ancāne.

■ Rajona padome noteica ikmēneša darba samaksu rajona deju kolektīvu virsvadītājam Silvijai Kurtiņai un koru virsdiriģentam Edgaram Znutiņam līdz šī gada 31. jūlijam. Atalgojums 66 lati (ar nodokļiem) noteikts sakarā ar to, ka rajona kolektīvi pašlaik aktīvi gatavojas LR XXII Dziesmu un XII Deju svētkiem. Ar S. Kurtiņu un E. Znutiņu tiks noslēgts darba līgums.

■ Padome nolēma nodot naudas līdzekļus (1055,07 lati), pamatlīdzekļus un inventāru apvienotajai Preiļu rajona pašvaldību būvvaldei. Apvienotās būvvaldes telpu uzturēšanas izmaksas (12,23 lati mēnesī) segs rajona padome no budžeta līdzekļiem.

■ Atcelts rajona Tautas deputātu padomes 1993. gada 27. maija sēdes lēmums «Par Daugavas upes ielejas īpaši aizsargājamās zonas ekspluatāciju». Lēmums pieņemts saskaņā ar «Aizsargjoslu likumu» un pamatojoties uz Līvānu pilsētas domes lēmumu šī gada 13. februārī.

■ No represēto lietu komisijas sastāva izslēgta bijušās rajona padomes deputāte Monika Livdāne. Viņas vietā represēto lietu komisijā darbosies rajona padomes locekle Monika Litauniece.

■ Rajona padome piešķir politiski represētās personas statusu astoņiem pilsoņiem un vēl vienam nolēma atļūzināt no valsts budžeta konfiscētās mantas un konfiscēto ēku vērtību.

■ Izskatīta Latvijas lauku sporta biedrības «Vārpa» valdes vēstule. Rajona padome nolēma lūgt Latvijas lauku sporta biedrības «Vārpa» valdi izslēgt no lauku XX sporta spēļu vasaras posma finālsacensību programmas nolikumā apstiprinātos sporta veidus: rokasbumbu vīriešiem un sievietēm, brīvo cīņu, grieķu-romiešu cīņu, ložu šaušanu, svarcelšanu, riteņbraukšanu, bet atstāt finālsacensību programmu svaru bumbas celšanu.

■ Padome izskatīja Preiļu pilsētas domes priekšsēdētāja V. Ivanova iesniegumu par mērķdotācijas sadales kārtības maiņu pedagogu darba samaksai un sociālā nodokļa maksājumiem. Tika nolemts pagaidām atstāt spēkā esošo mērķdotācijas sadales kārtību visām rajona skolām, bet līdz nākamajai padomes sēdei apspriesties par to pašvaldības un pašvaldību skolās.

■ Tika apstiprināts Aizkalnes pagasta padomes projekta pieteikums valsts investīciju programmai.

L. Kirillova

«Preiļu siers» pērn strādājis ar peļņu

10. martā a/s «Preiļu siers» notika uzņēmuma akcionāru sapulce, kurā apstiprināja uzņēmuma darba pārskatu par 1997. gadu, apsprieda plānu 1998. gadam. Izdarīti grozījumi statūtos, kas saistīti ar akcijas nomināla izmaiņu, pamatkapitāla palielināšanu un premiālo akciju sadali akcionāriem. Akcionāri pieņēma lēmumu par akciju publiskošanu 1998. gadā.

Piena pārstrāde un realizācija ir palielinājusies

Kā uzskata «Preiļu siera» direktors Jāzeps Šņepsts, nostiprinājusies iedzīvotāju uzticība uzņēmuma produkcijas labajai kvalitātei, kura atbilst arī Eiropas valstīs pieņemtajiem standartiem. Tas veicina produkcijas veiksmīgo noietu gan pašmāju tirgū, gan arī ārvalstīs.

1997. gadā 11% a/s «Preiļu siers» produkcijas patērija vietējā tirgū, 38% eksportēja uz Vāciju, 22% — uz Holandi, 12% — uz Dāniju, 11% — uz Lielbritāniju, 4% — uz Krieviju, uz Beļģiju un Igauniju — pa vienam procentam. Visvairāk produkcijas eksportēts 1997. gadā no jūnija līdz septembrim un novembrī, taču februārī produkciju pārdeva tikai vietējā tirgū. Vietējam vajadzībām visvairāk piena produktu pārdots pagājušā gada aprīlī, maijā un jūnijā.

Salīdzinājumā ar 1996. gadu, piena iepirkuma vidējā cena pieaugusi par Ls 0,08, bet piena iepirkums palielinājies par 199%. Par 169% saražots vairāk sviesta, par 138,1% — piena. Skābais krējums saražots par 276,2% vairāk nekā 1996. gadā, bet biezpiens — par 106,8%.

Pieaugusi vājpiena dzēriena, krējuma krēma, brokastu biezpiena ražošana. Siera «Cedars» ražošanas apjomi pieauguši par 296%, kas nodrošina kopējā siera ražošanas apjoma palielināšanos par 200%.

Peļņu izlieto racionāli

Ražošanas attīstīšanā ir ieguldīti 500 tūkstoši latu. Nopirkta jaunas piena mašīnas, transports preču realizācijai. 1997. gadā aptuveni trīs tūkstoši iztērēti, lai atbalsītu organizāciju «Glābiet bērņus», skolas, Aglonas bazilikas kori un citām vajadzībām.

Palīdzība sniegta arī piena piegādātājiem. Pagājušajā gadā aizdevumos zemniekiem piešķirts vairāk kā 60 tūkstoši latu, jo viņi vairāk iepērk šķirnes teles, govīs, tehniku. Kredīteidā izsniegtas 100 tonnas dīzeļdegvielas, šādu palīdzību zemnieki saņems arī šogad.

Uzņēmums ir guvis 122,7 tūkstošus latu lielu peļņu. No šīs summas 49 tūkstoši latu izmaksās dividendēs, 58 tūkstoši latu — rezerves pašu akcijām un daļām, 6,1 tūkstotus jeb 5% no peļņas ir likumā noteiktās rezerves. Uzņēmuma pozitīvās darbības rezultātā tā kapitāls pārsniedzis pamatkapitālu 1,5 reizes. Šī kapitāla daļa tiek pārvērsta pamatkapitālā, un tas palielināsies no 935100 latiem līdz 1 milj. 346544 latiem. Par šo palielinājumu tiks emitētas akcijas, kuras sadalīs esošajiem akcionāriem proporcionāli viņiem jau piederošajām akcijām. Akcijas nomināls turpmāk būs nevis Ls 50, bet gan atbilstoši pieņemtajam — Ls 1.

Ražos jaunu produkciju

Uzņēmumā turpinās rekonstrukcijas darbi. Pagājušajā nedēļā ir sametinātas trīs realizācijas kameras, kur uzglabās gatavo produkciju. Iekārtu iegādei un rekonstrukcijas darbiem ieguldīti jau 40 tūkstoši latu. Ir uzsākta jaunu iekārtu uzstādīšana, šā gada otrajā pusgadā tiks ražota jauna produkcija — trīs veidu kausētie sieri ar dažādām piedevām. Ražos arī jaunu šķirņu sierus.

M. Dziesma

«Novadnieka» aptauja: «Par ko jūs balsotu, ja 7. Saeimas vēlēšanas notiktu jau tagad?»

Romāns Petrovs, strādā akciju sabiedrībā «Preiļu siers»:

— Es noteikti balsotu par Jāzepu Šņepstu, «Preiļu siera» direktoru, ja tikai viņš balotiesies. Esmu pret to, ka jāizvēlas kāds no partiju sarakstiem. Man liekas, ka vēlēšanu likumā vajadzīgas izmaiņas, jo cilvēki jau tagad izvēlas sarakstus, kur ir personības, kuras viņi atbalsta.

Inese Reine, bezdarbiece no Preiļiem:

— Smags gadījums... Īpaši domājusi neesmu, laika taču pietiekami. Tāpēc konkrētu partiju nevaru nosaukt. Droši vien izlemšu pēdējā brīdī.

Pēteris Livmanis, zemnieks no Aglonas pagasta:

— Politikā neko nesaprotu. Es nemaz neateros, par ko pagājušajā reizē balsoju, jo visi viņi vienādi. Tagad varētu vienīgi par Jauno partiju, par Raimonu Paulu. Nupat televīzijā noskatījos, noklausījos, liekas tādi prātīgi.

Mājsaimniece Mārīte Pastare ar dēlu Jāni:

— Nezinu. Vēl neesmu domājusi. Man liekas, ka pietiek laika, lai izšķirtos, par ko balsot.

Timofejs Silionovs, Preiļu iedzīvotājs:

— Grūti pateikt, par ko es tagad balsotu. Pagaidām neredzu cieņīgus pretendētus. Taču man gribētos balsot nevis par sarakstu, bet par personību. Par to, lai Saicimā varētu ievēlēt savu cilvēku, kuru pazīstam un no kura arī varam paprast rezultātus.

Jānis Šņepsts, dežurants sporta klubā «Cerība»:

— Droši vien, balsotu par Andri Šķēli. Par tiem trim lielajiem («TB», «Saimnieks», LC — red.) vairs nav ko balsot. Viņi sevi jau parādījuši no visām pusēm. Kaut kas jādara, jāmaina, tikai nezinu, būs labāk vai sliktāk.

Leone Pastare, pensionāre no Preiļu pagasta Līciem:

— Nemaz nezinu, par ko es balsotu. Pārāk maz esmu politikā iesaistījusies un iedziļinājusies. Tikai domāju tā — ja balsot, tad par tiem, kuri mūs, nabaga lauku cilvēkus, aizstāvētu. Kuri pensionāriem palīdzētu, lai varam izdzīvot.

L. Kirillova
J. Silicka foto

LATVIJĀ

Pamatbudžeta
ieņēmumi —
Ls 126 493 tūkstoši

Valsts pamatbudžeta ieņēmumi uz 12. martu ir Ls 126 493 tūkst. jeb 19,54% no gadam apstiprinātās ieņēmumu kopsummas. Izdevumi ir Ls 117 920 tūkst. jeb 18,20% no gadam paredzētās kopsummas, 1998. gadā budžeta finansu deficīts paredzēts Ls 576 tūkst. apmērā, uz 12. martu budžeta finansu pārpalikums ir Ls 8573 tūkst., bet fiskālais pārpalikums — Ls 7461 tūkst.

Valdības parāds —
Ls 378 406 tūkstoši

Valdības parāds uz 12. martu ir Ls 378 406 tūkst. Valsts iekšējais parāds ir Ls 159 464 tūkst. 15,14% veido valdības pārņemtās Latvijas Krājbankas parādsaistības, 0,53% — 28 dienu parādzīmes, 11,8% — 182 dienu parādzīmes, 48,52% — 364 dienu parādzīmes, 21,31% — 2 gadu obligācijas. Valdības ārējais parāds ir Ls 218 942 tūkst. 21,86% veido SVF kredīti, 35,32% — PB kredīti, 17,48% — G-24 kredīti, 11,61% — Japānas Eksporta un importa bankas kredīti, 13,72% — pārējie kredīti.

«Dienas Bizness»

Mediķi, iespējams,
streikos

Ja līdz 1. jūnijam netiks izpildītas medicīnas darbinieku prasības, tiks lemts par streika organizēšanu. Tā nolēms sabiedrisko organizāciju rīkotāji konference «Latvijas medicīna un mediķi ceļā uz Eiropas Savienību», kurā piedalījās ap 900 medicīnas darbinieku no visas Latvijas.

Pieņemtajā rezolūcijā mediķi pieprasa valdībai palielināt āršiem mēnešalgu līdz 350 latiem par slodzi, bet vidējam medicīnas personālam — līdz 250 latiem. Vēl izvirzīta prasība izdarīt grozījumus veselības aprūpes budžetā, paredzot tam papildus 14 miljonus latu, kā arī paaugstināt veselības aprūpes finansējumu 1999. gadā — ne mazāk kā 7% no nacionālā kopprodukta (patlaban ir 3,5%).

Raimonds Pauls
ievēlēts par Jaunās
partijas
priekšsēdētāju

Jaunās partijas dibināšanas kongresā sestdien plaši pazīstamais komponists un Valsts prezidenta padomnieks Raimonds Pauls vienprātīgi ievēlēts par šīs partijas priekšsēdētāju. Savu programmu un politisko ievirzi Jaunā partija paredzējusi galīgi definēt tikai augustā, kad tiks apstiprināti arī partijas kandidāti Saeimas vēlēšanām. Jaunajā partijā ar 277 biedri un gandrīz 200 atbalstītāji, no kuriem aptuveni piektā daļa ir mazie un vidējie uzņēmēji, trešā daļa zemnieki, bet pārējie ir dažādu profesiju algotie darbinieki.

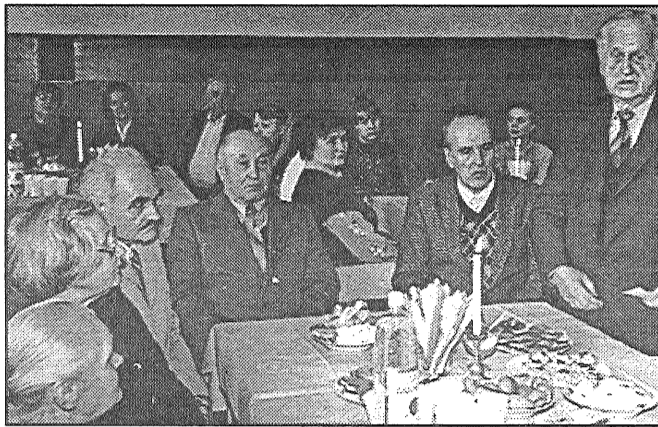
«Diena»

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs — SIA «Novadnieks»
Redakcija». Direktore Tamāra Elste.
Izdevēja un redakcijas adrese:
Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktoriem),
22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
22154, 21996 (korespondentiem). Fax
21759. Laikraksts iespiests SIA «Latgales
druka» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums.
Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4600.
Pasūtījuma indekss 3033.

Atmiņu nekad nav par daudz

● Atmiņu pēcpusdienā «Preiļi — mana pilsēta». J.Silicka foto

Atmiņu pēcpusdienā «Preiļi — mana pilsēta», kas bija sarīkota Preiļu 70. gadadienai, pulcināja senos Preiļu iedzīvotājus, cilvēkus, kuri, kā apsveikuma uzrunā teica pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, aktīvākos mūža gadus veltījuši pilsētas izaugsmei, cēluši, veidojuši Preiļus, tanī pašā laikā audzinājuši un izskolojuši bērnus, iznesuši kara un pēckara gadu grūtības, un šodien atkal ir tie, kurus — nevarīgus un vecus vismagāk skar brīvā tirgus attiecības.

Vienlaicīgi ar vecajiem ļaudīm rīkotāji — rajona vēstures un lietišķās mākslas muzejs, rajona galvenā bibliotēka, Preiļu kultūras darba organizatore, politiski represēto klubs, Slāvu kultūras centrs — aicināja arī jaunākas paaudzes pārstāvjus. Tie bija cilvēki, kam ar vēsturi jāaskaras darba ikdienā, — skolu vēstures skolotāji, kā arī viņu audzēkņi, skolēni, kam šis priekšmets ir tuvāks. Iespējams, ka arī daudzi citi no pilsētas vecajiem iedzīvotājiem būtu vēlējušies šajā pēcpusdienā atmiņās satikties ar savu jaunību, tomēr rīkotājiem nācās ierobežoties ar to skaitu, kādu spēj uzņemt Preiļu Valsts ģimnāzijas zāle, kurā atmiņu vakars notika.

Kā goda viesis atmiņu vakarā uzstājās Tilžas katoļu draudzes prāvests Alberts Budže, kura pastorālais darbs ilgus gadus

bija ritējis līdzās un kopā ar Preiļu ļaudīm. Viņš deva savu svētību, aicināja uz kopīgu lūgšanu, ieskatījās Preiļu un tiem līdzīgu latgaļu apdzīvoto vietu rašanās procesā, attīstības vēsturē.

Baznīca, tirgus un no četrām debess pusēm nākošu četru lielceļu tikšanās vieta, bet vēl tālākos pirmssākumos — muiža, pie kuras un ap kuru izvietojās muižas saimniecībā nodarbinātie ļaudis, amatnieki.

Tādus Preiļus gan no paša mūža piedzīvotā, gan no vēl vecāku cilvēku stāstījumiem atmiņā glabātus atcerējās viens no vecākajiem preiļiešiem, savā laikā skolas direktors Ivans Maksimovs. Viņš dzimis 1909. gadā un bija deviņpadsmitgadīgs jauneklis, kad Preiļiem piešķīra pilsētas statusu.

Ilggadējs izglītības darbinieks, septiņdesmit gadus vecais Donots Livdāns Botors atcerējās Preiļu skolu tapšanu un veidošanos, toreiz vēl apdzīvotās un apsaimniekotās baltās Preiļu pils valdinošo gaisotni.

Eleonora Čiņa savās atmiņās aizveda uz četrdesmito gadu otro pusi, kad Preiļos izveidojās pirmais koris, kurš spēja piedalīties Latvijas Dziesmu svētkos, kas notika toreiz vēl Komunāru laukumā, Rīgā. Preiļieši nākošreiz dziedājuši uz topošās Mežaparka estrādes, un arī visos turpmākajos dziesmu svētkos kopkorī

skanējušas Preiļu dziedātāju balsis.

Veronika Ziemele, Terēza Lakauskā, Leons Čiņš, Jānis Pastars un citi atmiņu vakara dalībnieki ar savu stāstīto veidoja kopīgo Preiļu ainavu, to ainavu, kurā... «rajona kultūras nama vietā bija kartupeļu lauks», «tur, kur tagad ir Raiņa bulvāris, jaunie ļaudis gāja staigāt, pa divi vien, līdz parka vārtiem un atpakaļ, un tā cits aiz cita. Izrādīt jaunās drēbes, meičas noskatīt», «par santīmu bērni varēja konfekti nopirkt, pat divas», «trešdienas bija tirgus dienas», «dubļi vien bija, ne ielu, ne asfalta, ne ietvju, kā tagad». Un tomēr ar Preiļu vārdu pasaulē ienāca Jānis Rainis, lidotājs Jāzeps Baško, keramiķi, dzejnieki, mūziķi, politiķi.

Varbūt, ka šajā atmiņu vakarā neatskanēja nekas tāds, kas par Preiļu vēsturi nebūtu bijis zināms. Taču galvenais ir cits. Daudziem tā bija iespēja iznākt no savām vecuma un nespēka uzbūvētajām vientulības sienām, un šādā ziņā stundas pie tējas tases un cepumiem, pie silti degošas sveces, skaisti noformētajā zālē, ir augsti vērtējamas.

Par muzikālajām pauzēm rūpējās romāņu izpildītājs no Daugavpils Sergejs Pimanovs, kā arī Preiļu mūzikas skolas skolotājs Alberts Vucāns.

L.Rancāne

Nepieciešama katlu māju un
siltumtrašu rekonstrukcija

14. marta numurā «Novadnieks» informēja lasītājus par to, ka pašvaldības uzņēmuma «Siltums» rīcībā ir kurināmais tikai divām nedēļām. Ņemot vērā to, ka laika apstākļi neļauj noslēgt apkures sezonu agrāk par aprīļa pirmo pusi, mazuta nepietiek, lai nodrošinātu siltumu pilsētnieku dzīvokļos, kamēr ziema atkāpsies.

Situāciju komentē pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktors Aivars Pizelis:

— Faktiskais mazuta daudzums, kas bija nepieciešams, lai uzturētu siltuma režīmu dzīvokļos, pēc mūsu aprēķiniem ir 3091 tonna. Cerējam, ka rudenī iepirkto 2663 tonnu mazuta pietiks, lai, taupīgi kurinot, «izvilktu» līdz pavasarim. Tas nozīmē, ka reizēm vajadzēja neievērot apkures režīmu. Mēs to nedarījām, režīms visu laiku tika ievērots. Pilsētas dzīvokļos bija silti, ko nevar teikt, piemēram, par siera rūpnīcas mikrorajonu.

Jau rudenī pilsētas domes deputāti bija informēti par to, ka apkures katli ir veci, ka vairākās vietās siltumtrašes ir pārāk liela diametra caurules, piemēram, Talsu ielā un Rēzeknes ielas masīvā. Agrāk tas bija pat savā ziņā izdevīgi, tagad mēs šajās trasēs zaudējam apmēram trīsdesmit procentus siltuma.

Jau 1987. gadā izstrādāts projekts, kurā paredzēta apkures katlu un trašu no-

maiņa. Pilsētai nav bijis līdzekļu šādai rekonstrukcijai. Līdz ar katru jaunu apkures sezonu situācija kļūst arvien problemātiskāka.

Pilsētas domes priekšsēdētāja Vladimira Ivanova viedoklis:

— Pēc pašvaldības uzņēmuma «Siltums» sniegtās informācijas mazuta pilsēta pietiks līdz 1. aprīlim. Taču kurināt, droši vien, vajadzēs kādu laiciņu ilgāk, jo ziema pagaidām neatkāpsies. Iztrūkstošo mazutu piepirksim.

Taču lielākā problēma ir nākamā gada apkures sezona — ar steigu jādomā, kā samazināt izmaksas. Pārāk lieli ir siltuma zudumi trasēs, ļoti neekonomiski ir katli.

Tuvākajās dienās būs zināms, vai Ministru kabinets piešķirs Preiļiem valsts investīcijas 60 tūkstošu latu apmērā. Šī nauda paredzēta katlu māju un trašu rekonstrukcijai. Ja mēs šo jautājumu nesāksim risināt jau tuvākajā laikā, tikai paldzināsim apkures sistēmas «agoniju» pilsētā.

Pilsētas domes deputāti nolēma, ka vispirms jātiek skaidrībā, ar ko sākt rekonstrukciju, kādi ir iespējamie termiņi, cik līdzekļu vajadzēs. Siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšanas iespējas pētīs konsultanti no firmas «Strasa Konsultants SIA».

L.Kirillova

Jautāriet savu
pašvaldību
vadītājiem un
deputātiem

Aprit gads, kopš notika pašvaldību vēlēšanas, un pagastu padomes un pilsētu domes darbojas jaunā sastāvā. Tas ir pietiekams laiks, lai parādītu, kā tiek pildīti pirmsvēlēšanu solījumi. Šajā sakarībā «Novadnieks» plāno organizēt intervijas, kurās uzdot jautājumus savu pašvaldību vadītājiem un deputātiem aicinām jūs, lasītāji un vēlētāji.

Zvaniet ik dienas,
izņemot brīvdienas, no
plkst. 10 līdz 11 pa
tālr. 21759.

Līdz 20. martam pasta
nodaļās un pie lauku
pastniekiem var
abonēt laikrakstu
«Novadnieks» otrajam
ceturksnim un līdz šī
gada beigām.

Sākusies tūrisma attīstības izpēte Līvānu novadā

Līvāniem ir jāmeklē jauni ceļi un iespējas pilsētas un tuvākā piepilsētas reģiona attīstībai. Atrāsānās Daugavas krastos un pie nozīmīgām transporta maģistrālēm, kā arī bagātais kultūrvēsturiskais un dabas mantojums ir faktori, kas var sekmēt tūrisma attīstību Līvānos un tuvējā Piedaugavas joslā. Pirms vairākiem gadiem Daugavas fondā tika pieteikta Preiļu rajonu interesējoša tēma «Līvānu novada tūrisma potenciāla izpēte», un 1997. gadā mūsu rajons tika iekļauts fonda programmās.

Preiļu rajona valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektore Inese Stūre izstrādāja shēmu un darba struktūru, pēc to aizstāvēšanas Daugavas fonds noslēdza līgumu par šo izpēti darbu četru mēnešu laikā. Kopā ar viņu darbu veic arī Līvānu pilsētas attīstības plānošanas speciāliste Laila Gercāne.

Līvānu novada raksturojums un resursu novērtējums

Darba gaitā ir jāveic Līvānu novada raksturojums — ģeogrāfiskais stāvoklis, dabas un kultūrvēsturiskie apstākļi, sociālā vide un resursi, transporta tīkls, tūrisma servisa uzņēmumi, galveno tūrisma objektu apmeklētība. Novērtējot šos resursus, jāizdala nevis tie, kuri mums pašiem ir nozīmīgi, bet jāzina, kas var būt interesants šā reģiona apmeklētājiem. Jānoskaidro reģiona iespējamā piedāvājuma saturs un reģiona tūrisma pro-

Inese Stūre:

«Darba «Līvānu novada tūrisma potenciāla izpēte» mērķis ir apzināt un izvērtēt tūrisma resursus pētījumu teritorijā, t.i. radīt pamatojumu tūrisma attīstības stratēģijas izstrādāšanai.»

dukts. Jāatrod arī tūrisma attīstību veicinošie faktori — iemesli, kāpēc tūrisma būtu jābrauc tieši uz Līvānu novadu vai jāapstājas garāmbraucot. Jāizprot arī tūrisma attīstību traucējošie faktori. Viens no tādiem ir pašu Līvānu novada iedzīvotāju skeptiskā attieksme pret tūrisma iespējām tajā. Arī šī situācija jāanalizē.

Līvānu novada vieta tūrisma sistēmās

Līvānu novads ir nosacīta teritorija, kas atrodas Daugavas krastā — Turku, Jersikas pagasti, Līvānu pilsēta. Pie šī novada pieskaitāms arī Rožupes pagasts, kurš infrastruktūras ziņā ir ļoti cieši saistīts ar Līvāniem.

Novadu šķērso svarīgi tūrisma ceļi — no Rīgas uz Daugavpili, Daugavas lokiem, Augšzemes ainavu apgabaliem. Otrs šāds ceļš ir no Rīgas uz Preiļiem, Aglonu, Krāslavu. Izpēti gaitā jāatrod, kādu vietu Līvānu novads var ieņemt Daugavas ielejas, Latgales reģiona, Latvijas un starptautiskā tūrisma sistēmās. Tomēr tūristu piesaistīšana prasa lielu līdzekļu ieguldījumu.

Priekšlikumi tūrisma attīstības veicināšanai

Ir izveidota Līvānu novada karte. Izanalizējot pieejamos materiālus, atzīmēti tie objekti, kurus var nosaukt par tūrisma resursiem. Līvānos, piemēram, tādu ir 36. Šobrīd notiek darbs pie to novērtējuma, analīzes, vai šie objekti ir gatavi tūristu uzņemšanai. Svarīgi arī tas, kā šie objekti tiek parādīti un kā par tiem pastāstīs.

Tūrisma resursi ir arī netaustāmāki — leģendas, nostāsti u.c. Liela nozīme ir mērķauditorijai, daudzi objekti novadā varētu interesēt skolēnus. Lielais purvu īpatsvars, kuru ekosistēmas ir vienas no Latvijas lielākajām dabas vērtībām, rosina domāt arī par zaļā tūrisma attīstīšanu. Mums ir jānosaka, vai šī vieta ir paredzēta zaļajam vai arī tikai tranzītūrisma. Pašvaldība to varētu izmantot un iekļaut savas attīstības plānos. Jebkurš cilvēks, kurš darbosies šajā novadā, ar to rēķināsies.

M. Dziesma
J.Silicka foto

Zemnieki izkopj piena ganāmpulkus

Pēc rajona lauksaimniecības departamenta galvenās zootehnikas Silvijas Repšes ziņām, aizvadītajā gadā ar piena ganāmpulka izkopšanu rajonā nodarbojās 440 zemnieku saimniecības. Pārraudzībā atradās 22 procenti no kopējā govju skaita. Visaktīvāk ar pārraudzību nodarbojās Rožupes, Riebiņu un Saunas pagasta zemnieki. 44% no visiem rajonā pārraudzītajiem dzīvniekiem ir tīršķirnes lopi ar vidējo izslaukumu 4460 kg piena gadā, tauku saturu 4,07% un 2,98% olbaltuma. Visražīgākās govīs ir Rožkalnu, Galēnu un Aizkalnes pagastā, 67 govīm izslaukums pārsniedz 6000 kg piena gadā.

1998. gadā valsts subsidijas piena pārraudzībā naudas izteiksmē zemnieki nesāņems, līdzekļi tiks piešķirti laboratorijām, kuras noteiks tauku saturu, olbaltuma daudzumu un somatisko šūnu skaitu katras govīs pienā. Valsts subsidēs arī iegūto datu apstrādi un informācijas nosūtīšanu īpašniekam. Pārējās izmaksas, ieskaitot samaksu par pārrauga darbu, sedz ganāmpulka īpašnieks. Pēc jauno noteikumu ieviešanas pārraudzībā bijušo ganāmpulku īpašnieku skaits rajonā samazinājies par 25%, galvenokārt uz mazo ganāmpulku turētāju rēķina.

Daudzi zemnieki tomēr ir izteikuši vēlēšanos veikt pārraudzības darbu. Ja zemnieks vēlas izkopt savu ganāmpulku un veikt nepieciešamās analīzes, jāpiesakās pagastā pie lopkopības pārrauga vai lauksaimniecības departamentā pie zootehniķiem. Ja ir vēlēšanās patstāvīgi nodarboties ar pārraudzību, jāiziet apmācību kurss un jāsaņem īpaša komisijas izsniegta atļauja šāda darba veikšanai. S.Repše aicina ganāmpulku īpašniekus izrādīt lielu interesi par savos ganāmpulkos iegūtajiem rādītājiem un sadarboties ar lopkopības pārraugiem, veterinārajiem darbiniekiem, mākslīgās apseklšanas tehniķiem.

M.Dziesma

NOTIKUMI

Autoavārijā cietis Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs

Laikraksta «Latgales Laiks» 1998. gada 11. marta numurā publicēta informācija par to, ka pēc Ogres rajona policijas nodaļas ceļu policijas izziņas inspektora Elvīras Torohovičas sniegtajām ziņām 7. martā šosejas Rīga-Daugavpils 69. kilometrā saskrējās divas automašīnas. Avārijas rezultātā cietis arī Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns.

Liecības par šo negadījumu esot pretējas. Viena no versijām esot tāda, ka V.Gercāna vadītā automašīna, lielā ātrumā apdzēnot priekšā braucošo automašīnu, iebrauca pretējā braukšanas joslā un saskrējās ar citu vieglo automašīnu. Avārijā cietuši pieci cilvēki.

Nāves cēlonis nebija vardarbība

11. martā Preiļu 1. pamatskolā kādā no telpām tika atrasta mirusi šīs skolas apkopēja Rita P. Ekspertizes slēdziens par nāves iemeslu — paaugstināta asinsspiediena rezultātā plīsuši asinsvadi.

Notikums satraucis pilsētas iedzīvotājus. Lai kļiedētu baumas, ka mirusi varēja būt arī vardarbības upuris, situāciju komentē Preiļu rajona policijas no-

Preiļos policija atkal izņēmusi nelikumīgi glabāto alkoholu

16. martā, veicot sankcionētu kratīšanu A.Dementjeva mājās Preiļos, Dārzu ielā 14, tika atrasts un izņemts nelikumīgi glabātais spirts (371 litrs) un degvīns (47,5 litri), kā arī dažāds etiķetes un apmēram 1000 pudeļu korķu, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas nodaļas ekonomikas policijas priekšnieks Aigars Salenieks.

Materiāls atrodas ekonomikas polici-

«Novadnieks» pēc paskaidrojumiem griezās Preiļu rajona ceļu policijā. Pēc sazināšanās ar kolēģiem Ogres rajonā, ceļu policijas priekšnieka vietnieks Jānis Sparāns pastāstīja, ka Ogres rajona ceļu policijas darbiniece, kura nodarbojas ar šo lietu, esot kursos Rīgā. Tāpēc noskaidrojuši tikai to, ka avārijā patiešām cietuši pieci cilvēki, kuri tikuši ievietoti Ogres slimnīcā.

Rajona padomē «Novadnieks» uzzināja, ka Visvaldis Gercāns ar vieglu smadzeņu satricinājumu un vairāku ribu lūzumiem atrodas mājās. Līdz avīzes numura nodošanai iespējamai ar Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāju sazināties neizdevās.

daļas kriminālmeklēšanas nodaļas priekšnieks Nikolajs Maksimovs:

— Nekādas vardarbības pazīmes netika konstatētas. Mirušajai bija slikti vispārējais veselības stāvoklis.

Notiek lietas apstākļu noskaidrošana. Tagad meklējam personu, kura pēdējā varēja būt kopā ar mirušo, lai noskaidrotu situāciju līdz galam.

jas lietvedībā. Tiks izskatīts jautājums par D.Dementjeva administratīvo pārkāpumu (izņemtā prece pieder A.Dementjeva dēlam Denisam).

Izņemtais spirts, degvīns, korķi un etiķetes likumā noteiktajā kārtībā tiks nodotas uzglabāšanai līdz tālāka lēmuma pieņemšanai, «Novadniekam» paskaidroja ekonomikas policijas priekšnieks.

L.Kirillova

PAŠVALDĪBU ZIŅAS

■ Rīt notiks Preiļu pilsētas domes finansu komitejas sēde. Darba kārtībā — domes šī gada budžeta projekta apspriešana. Kā «Novadnieku» informēja domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, deputāti budžetu skatīs jau nākamajā domes sēdē.

■ Šodien Daugavpili notiek Latgales attīstības padomes dibināšanas sanāksme. Preiļu rajonu tajā pārstāv rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns un izpilddirektore Aina Pastore. Dibināšanas sanāksmē tiks apstiprināti Latgales attīstības padomes statūti, lems par rajonu dalības maksu padomē, par tehniskās komitejas un padomes darba koordinators izraudzīšanu, «Novadniekam» 17. martā pastāstīja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Viņa informēja, ka sanāksmē vēlēšanos piedalīties izteicis arī vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Anatolijs Gorbunovs. Ministra uzdevums ir informēt Latgales attīstības padomi par iespējamu Phare finansējumu 500 tūkstošu ekiju apmērā plānotāju apmācībai.

L.Kirillova

■ 13. martā Līvānos notika kārtējā Latgales mazpilsētu vadītāju tikšanās. Ieradušies bija deviņu pašvaldību pārstāvji no Balviem, Krāslavas, Līvāniem, Zilupes, Ludzas, Viļāniem, Preiļiem, Dagdas, Varakļāniem. Līvānu pilsētas domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns pastāstīja viesiem par pašvaldības darbu, galvenajiem bezdarba iemesliem pilsētā, par uzņēmējdarbību un pilsētas attīstības perspektīvām. CESO konsultants Dž.Savackis seminārā par pilsētas menedžmentu izvērtēja, kāda situācija Latgales mazpilsētās ir kopumā un kādi pasākumi veicami, lai to uzlabotu. Dienas otrajā pusē viesi iepazinās ar pašvaldības un privātuzņēmumu darbu. Nākošā tikšanās notiks 9. aprīlī Balvos, kad pilsētā darbosies uzņēmējdarbības veicināšanas konsultants no Anglijas.

■ Piešķirti līdzekļi kultūras pasākumiem. Līvānu pilsētas dome piešķirusi mākslas skolai Ls 50 no domei sponzorētajiem līdzekļiem sporta un kultūras pasākumiem Mākslas dienu pasākumu rīkošanai, kuri notiks no 1998. gada 15. aprīļa līdz 15. maijam. Folkloras kopa «Ceiruleits» saņems Ls 100 sakarā ar piedalīšanos kultūrprogrammā «Latvju bērni danci veda» Zviedrijā no 1998. gada 23. līdz 27. martam.

■ Līvānu pilsētas domē izveidota deputātu darba grupa noteikumu projekta sagatavošanai «Par deputātu pienākumu pildīšanas atbildību, kā arī šīs atbildības izmaksāšanas un ar deputāta darbību saistīto izdevumu atbildzināšanas kārtību». Darba grupā iekļauti Antons Zalāns, Veneranda Caune un Arnolds Jeļisejevs.

■ Līvānu pilsētas dome apstiprinājusi 1997. gada budžeta izpildi. 1997. gadā pamatbudžeta ieņēmumi bija 665 652, bet izdevumi — 856 441 lati. Aizdevums no valsts kases — Ls 174 500, bet līdzekļu atlikums 1997. gada 1. janvārī bija 16664 un 1998. gada 1. janvārī 375 lati. Ieņēmumi par īpašuma nodokli izpildīti par 121%, azartspēļu nodoklis par 120%. Nedaudz vairāk vai atbilstoši plānotajam izpildīti ieņēmumi par ienākuma, zemes nodokli, valsts nodevām par speciālu atļauju izsniegšanu un citām nodevām, ienākumiem no īpašuma iznomāšanas. Maksājumi no valsts budžeta saņemti par 100%, bet maksājumi no finansu izlīdzināšanas fonda — par 102%. Plānotie ienākumi un izdevumi izpildīti par 98 procentiem.

M.Dziesma

Latgales attīstības vīzija

Pašreiz par Latvijas Republikas attīstības vīziju var uzskatīt valsts Satversmes 1. nodaļu:

1. Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.
2. Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai.
3. Latvijas valsts teritoriju starptautiskos līgumos noteiktās robežās sastāda Vidzeme, Latgale, Kurzeme un Zemgale.
4. Latvijas valsts karogs ir sarkans ar baltu svītru.

Latgaliešiem novada attīstības vīzijai vajadzētu būt šādi.

Latgale ir izlīdzināti attīstīts, administratīvi patstāvīgs un pārticīgs Latvijas reģions, kur cilvēkiem nodrošināts tiesiskums, varas struktūru darba atklātums, demokrātisku un cilvēcīgu attiecību attīstības iespējas.

Šī attīstība no senenās pagātnes uz tuvāko nākotni īspaskatā varētu būt šāda.

Mūsu pašu veicināti ir aizgājuši uz neatgriešanos laiki, kad pilsonim vienīgais uzdevums bija izprast un pildīt kompartijas plēnuma lēmumus. Aizgājušās iekārtas un pašu kūtruma dēļ Latgalē ir daudz labu mehānizatoru, kas ar aizvērtām acīm var izjaukt un salikt traktor. Viņi prot lieliski braukt, bet nezina, kāpēc brauc uz tūma, kā un kam padarīto (paveikto) varēs pārdot. Te ir lielākā problēma: kā savienot tehniskās zināšanas ar lauksaimniecības teoriju un biznesmeņa domāšanu, kā noteikt sava novada, pagasta un personīgi savas saimniecības attīstības vīziju. Viņi arī nezina, kā izvēlēties pašvaldību un parlamenta deputātu, viņi nezina, kādam jābūt viņu pārstāvim valdīšanā.

So pašu pārvērtību rezultātā ir būtiski mainījies Latgales inteliģences (zinātnieku) uzdevums: toreiz vajadzēja pamatot partijas un valdības lēmumu pareizību, tagad inteliģentam ir jāvar paredzēt attīstību nākotnē un nākotnes notikumus vērst savas tautas labā. Tagad katram vajag savu dzīves attīstības vīziju.

Lai rosinātu Latgales novada attīstību, Latvijas Zinātnes padome no 1997. gada finansē valsts nozīmes pētniecības programmu «Latgales ekonomiskās un sociālās attīstības optimizācija». Šī programma būtībā ir optimālās Latgales attīstības vīzijas un tās realizēšanas mehānisma izstrādne. Arī šī grāmata ir šīs programmas sa-

stāvdaļa tulumniekiem. Tāpēc paskaidrosim tulumnieka apzīmējumu: «Par tulumniekiem būtu apzīmējami iedzīvotāji... kas dzīvo apgabalos, kuriem grūtāki sasniedzamas valsts centrālās vietas, kur dzīve pūkst straujāki. Šie apgabali ir... atgriezti, nogriezti no vienas vai otras izdevības un iespējamības, kas vieglāk pieietamas dažu pārējo apvidu iedzīvotājiem.» (K. Ulmanis. *Kā pacelt un padarīt ienesīgu mūsu lauksaimniecību.* - R., 1929. 416. lpp.)

Arī pašreiz, neskatoties uz mūsdienu attīstīto transportu un sakariem, Latvijas valsts attīstībā tulumnieciskums izpaužas vēl krasāk. Šajā mazajā valstī iezīmējas Jaunlatvija un «tukšās telpas». (E. Matisāns. *Pašreizējā Latvija attīstās atbilstoši optimistiskai prognozei.* *Dienas Bizness.* 1997. g. 24. marts.)

Latvijas valsts attīstības prognozē iezīmējas četri periodi:

- tautsaimniecības sabrukums;
- nācības izdzīvošana;
- nacionālās valsts atdzimšana;
- nācības uzplaukums.

Latgales attīstībā šie periodi atpauk par 2-5 gadiem, jo pēc zinātnieku pētījumu un prakses datiem lauksaimnieciskā ražotspēja Latgales un citu tulumnieku rajonos dabas un ekonomisko apstākļu ziņā atpauk no LR caurmēra apstākļiem par 30%, bet ienesīgums pat 5-6 reizes, bezdarba līmenis Latgales rajonos 3-4 reizes pārsniedz vidējo Latvijā.

Optimistiski gaidām, ka uz grāmatas iznākšanas brīdi daudzviet Latgalē tautsaimniecības līmenis būs sasniedzis savu zemāko punktu (sabrukums būs apturēts) un sāksies izdzīvošanas periods.

Atbilstoši profesora Vitkus Drešera pētījumiem izdzīvošanas periodā pastāv divi uzvedības modeļi, ko viņš paskaidro skaistā eksperimentā ar žurkām: ja žurku iemet ūdens baseinā, no kura nevar izpeldēt, žurka pēc 15 minūtēm noslikst; ja žurku iemet ūdens baseinā ar redzamu izpeldēšanas iespēju, žurka noturas peldus 80 stundas.

Latgalē jādzīvo pēc izpeldēšanas (izdzīvošanas) modeļa, tas nozīmē — katram Latgales iedzīvotājam jāredz, kā izdzīvot vismaz līdz 2002.-2007. ga-

dam. Gribu norādīt uz četriem izdzīvošanas virzieniem.

Valsts atbalstīti saimnieciskie projekti

Šis darbs jau ir sācies. Visi Latgales rajoni 1997. gada nogalē iesniedza LR Ekonomikas ministrijai rajona attīstības programmas. Apzināto projektu kopējais potenciāls ir 43 tūkstoši jaunas darba vietas un preču un pakalpojumu pieaugums 175 milj. latu gadā. Galvenie virzieni ir: lopkopība, tehniskās kultūras, mežu apsaimniekošana, tranzīta pakalpojumi un rūpniecības un lauksaimniecības preces eksports.

Lūk, pieci galvenie projekti:

Piensaimecība. Lai šī nozare varētu attīstīties Latgalē līdzvērtīgi citiem Latvijas novadiem, jāpalīdz izlīdzināt piena iepirkuma cenas. Latgales piena ražotājiem jāpāceļ piena iepirkuma cena vismaz par 1,5 santīmiem litrā, to veidojot no trim atbalstiem: akcīzes nodokļa atmaksa par piena transportam izlietoto degvielu, Latgales atbalsta fonda pabalsts un subsīdijas piena dzesētāju iepirkšanai.

Liellopu gaļas ražošana. Latvijas valstī 1996. gadā liellopu gaļas ražošana samazinājās par 45% un šī tendence turpinās arī 1997./98. gadā. Latgalē vismaz 200 tūkstoši ha lauksaimniecības zemju nav rentabli izmantojamas laukkopībā, bet uz šīm platībām var veiksmīgi audzēt gaļas šķirnes liellopus. Gaļas liellopu audzēšanai nepieciešamie ieguldījumi būs 25-50 latu uz ha vai kopumā ap 7 milj. latu.

Cukurbiešu audzēšana. Straujā tempā jāpalielina cukurbiešu sējplatības Latgalē, lai noslogotu Jēkabpils cukurfabriku ar vietējām cukurbietēm un nav jāved no Bauskas rajona. Latgalē cukurbietes jāsej 2000 ha platībā, jo Latvijā ar pašražotu cukuru nodrošinām tikai 50% patēriņa. Jēkabpils cukurfabrika ar Latgales cukurbietēm noslogota tikai 8% līmenī.

Apmežošana. Latvijas koka un kokapstrādes produkcijas eksports ir virs Ls 200 milj. gadā, meža kopšanai tiek izlietoti Ls 0,6 milj. gadā. Vācijā, rēķinot uz lauksaimniecībā izmantojamo zemi, ir ap 0,5 ha/cilvēku, un, tomēr, Vācijā ar valsts dotāciju 1000 DM/ha veicina apmežošanu, Latgalē ir ap 1,5

ha/cilvēku, ap 0,14 milj. ha ir neapsaimniekotu zemju, bet no 200 milj. eksporta gūvuma apmežošanai un mežu apsaimniekošanai līdzekļi nav paredzēti. Turpmāk šim nolūkam līdzekļi tiks paredzēti, un šis darbs tiks veikts ik gadu vairāku milj. latu apmērā.

Situācijas un sevis izvērtēšana

Pēc otrā pasaules kara sponstāni attīstījās zinātnes un ražošanas tehnoloģijas. Pielietojot jaunās tehnoloģijas, 20% nodarbināto spēj apgādāt sabiedrību ar visu nepieciešamo. Šo nolikumu ietekmē ir principiāli mainījusies grūtību un vērtību skala: Eiropai nav vajadzīgas mūsu preces, bet tikai dažas izejvielas, lai nodrošinātu iekšējo patēriņu un milzīgu eksportu. Tāpēc Eiropa Latvijā labprāt iepērk apaļkokus, gipsakmeni un varbūt kādu dzērveni. Pasaules tirgū vajadzīgs pircējs, nevis ražotājs. Šajos gatavo ražojumu realizācijas krīzes apstākļos var izdzīvot (t.i., savus ražojumus pārdot) tikai piedāvājot izcilas kvalitātes precis un nodrošinot organizētību savu ražojumu tirgus aizsardzībā. Tādējādi tagad izdzīvošanas pamatvirziens ir izcila darba kvalitāte un izcila organizētība. Nepieciešams apvienoties, lai noturētu cenu, nodrošinātu apjomu un kvalitāti. Savukārt savā domāšanā un praksē virzāties pretējā virzienā — uz ražošanas sadrumstalošanu, t.i., primitīvu izejvielu ražošanu, nestrukturizētu pārstrādi un pārdošanu.

Daudzviet Latgales inteliģence bija kūtra domāšanā, lai izvērtētu notiekošo un tā sekas, vēl kūtrāka, lai iestātos līdzcīvēku interesēs, mazspējīga, bez pilsoniskas atbildības pret savu novadu: jāva noplēst fermas, izkaut lopus, izkomplektēt kaltes un remontdarbnīcas, lai gan skolotie Latgales agronomi, vētārsti, zootehniķi, grāmatveži, skolotāji saprata, ka bez fermām, lopiem, kalēm nebūs ienākumu. Preiļu rajona Riebiņu pagastā to visu saprata, un galvenais — nosargāja. Tur ir ražotnes un darba vietas. Atliek jautājums — ko darīt, ja tāda kļūda notikusi. Atbilde vienkārša — jāsāk no tās vietas, kur pēdējo reizi darījāt pareizi, vēl konkrētāk izsakoties, — jāsāk no tās reizes, kad bijāt čakli.

Eduards Matisāns,
zinātnieks

Jāaudzē ekonomiski izdevīgas kultūras

Strauji tuvojas

pavasaris, reizē ar dabas atmodu jāsāk aktīvi rosīties arī zemes lietotājiem. Jārēķina, ko sēt, ko stādīt, lai katra apsētā platība dotu vislielākos ienākumus. No rajonā tradicionāli audzētajām kultūrām — graudiem un kartupeļiem — zemnieki iegūst pieticīgas ražas, un peļņa nesanāk. Par to, kas būtu darāms zemniekiem, kādām kultūrām jāpievērš lielāka uzmanība, «Novadniekam» pastāstīja lauksaimniecības departamenta galvenais agronomis **Jānis Kivlenieks**. Piedāvājam sniegtās intervijas atstāstu konsultācijas veidā.

Jāapsver iespējas audzēt linus

Lai gan linu audzēšana ir darbietilpīgs, nemechanizēts process, šī kultūra Latgalē tiek audzēta jau sen un dod arī peļņu. 1997. gadā mūsu rajonā linus audzēja 7 saimniecībās 38 ha platībā. Vidējā ražība — 9,7 cnt šķiedras no hektāra, kas ir labs rezultāts. Produkciju realizēja bijušajā Preiļu linu fabrikā — SIA RBKK. Par izaudzētajiem līniem zemnieki saņēma (kopā ar subsīdijām) Ls 413 no hektāra. Atskaitot ražošanas izmaksas — 200-250 Ls/ha, iznāk, ka tīrā peļņa ir 160-210 Ls/ha, nerēķinot iegūtās linsēklas — 3-5 cnt/ha. Ja arī turpmāk Preiļos pieņems pārstrādi linus, zemnieki varēs slēgt līgumus ar šo uzņēmumu, jo par pagājušo gadu tas ar linu piegādātājiem ir pilnībā norēķinājies. Ja ne, tad arī Rēzeknes un Ludzas uzņēmumi ir izteikuši vēlēšanos slēgt šādus līgumus ar zemniekiem.

Cukurbietes audzēt ir izdevīgi lielās platībās

Atšķirībā no mūsu novada, cukurbiešu audzēšana Zemgales un Kurzemes zonā dod lielu peļņu, aptuveni Ls 400 no hektāra, jo tur visi darbi ir mehanizēti un vienā saimniecībā šo kultūru audzē 20-80 ha platībā. Salīdzinājumam: Preiļu rajonā cukurbietes rūpnieciskajai pārstrādei audzēja 140 saimniecībās 60 ha kopplatībā, ar lielu roku darba patēriņu, pretī saņemot cukuru pašmāju vajadzībām. Pie mums sēj vienkāršās sēklas, ķīmikālijas nelieto un laukus ravē ar rokām. Latvijas rietumdaļā ar mašīnām lielās platībās sēj viendīgstu sēklas un arī kopīgi šos sējumus apstrādā, rudenī ražu novācot ar cukurbiešu kombainiem. Tā kā tehnika ir dārga, šie zemnieki kooperējas un ar vienu tehniku apstrādā 2-3 saimniecību cukurbiešu sējumus.

Mūsu rajonā cukurbiešu audzēšanai visizdevīgākā ir Livānu zona, jo atrodas tuvāk Jēkabpils cukurfabrikai. Uzņēmumam ir sava tehnika, kuru zemnieki var paņemt nomā, cukurfabrika piedāvā arī savu sēklu, minerālmēsļus un ķīmikālijas. Taču, lai šo tehniku izmantotu, ir jākooperējas kādiem 5 cukurbiešu audzētājiem un katram jāapsēj 3-5 ha, tikai tad ar cukurbietēm zemnieks varēs ievērojami nopelnīt. Īpaši tas attiecas uz Rožupes un Turku pagastu lauksaimniekiem, jo viņu pagastos augsnē šai kultūrai ir ļoti labvēlīga.

Lai palīdzētu zemniekiem, rajona lauksaimniecības departamenta telpās šā gada 20. martā plkst 10 tiek rīkots linkopju seminārs ar zinātnieku un praktiķu piedalīšanos. Jēkabpils cukurfabrika slēgs līgumus ar cukurbiešu audzētājiem un pārdos sēklu. Tiem, kuri vēlas saņemt kredītu, līgumi būs jāslēdz personīgi cukurfabrikā.

M.Dziesma

Apspriež lauku aktualitātes

Stabulniekos uz pagasta iedzīvotāju sapulci bija ieradusies vairākas amatpersonas no Preiļiem. Valsts ieņēmumu dienesta rajona nodaļas darbiniece Māriete Jokste skaidroja, kā pareizi aizpildīt ieņēmumu deklarācijas, runāja par sociālo nodokli zemniekiem. A/s «Preiļu siers» direktors Jāzeps Šņepsts pastāstīja par siera rūpnīcas darbu, piena iepirkšanu, analīžu veikšanu un atbildēja uz piena ražotāju jautājumiem. Lauksaimniecības departamenta speciāliste Silvija Repše informēja par lopu ņemšanu pārraudzībā, lauksaimniecības daļas vadītājs Jānis Desainis — par subsīdijām zemniekiem, bet meliorācijas daļas speciāliste Irēna Ugaine runāja par meliorācijas sistēmu kopšanu.

M.Dziesma

Izmaiņas subsīdiju nolikumā

Ar Zemkopības ministrijas rīkojumu ir izdarīti grozījumi subsīdiju nolikumā 1998. gadam.

Pretendējot uz subsīdijām augstvērtīgu vaislas dzīvnieku iegādei, jāievēro šādi noteikumi:

- tiek pirktas vismaz 5 piena vai gaļas šķirnes govīs vai grūsnas teles, vai teles, kas nav jaunākas par vienu gadu;
  - 10 remontcūciņas vai 10 jaunaitas.
- Pārējie nosacījumi, kas attiecas uz šo subsīdiju veidu, ir bez izmaiņām.

Papildus noteikumi jāievēro zemniekiem, kuri pretendē uz subsīdijām par gaļai realizētu pirmās pakāpes krustojumu ar specializētām gaļas šķirnēm, kā

arī par pārdotām šķirnes telēm. Lai norīkētu dokumentus subsīdiju saņemšanai, vispirms jāgriežas rajona lauksaimniecības departamentā pie grāmatvedes, tālrunis 22751. Līdzī jāņem:

- nodokļu maksātāja reģistrācijas apliecības kopija. Ja fiziskās personas nav reģistrējušas kā nodokļu maksātāji, tās iesniedz iedzīvotāju ienākumu nodokļa deklarācijas kopiju par iepriekšējo gadu;
- Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu ziņiņu par nodokļu maksājumiem;
- jāuzrāda grāmatvedības uzskaitē.

Ja uzrādītie dokumenti atbilst noteikumiem, zemnieks var formēt dokumentus subsīdiju saņemšanai.

M.Dziesma

LOPKOPIBA

Lai gan martā mūsu zemi vēl klāj sniega sega, tomēr pavasara tuvošanās vislabāk izjūt dzīvnieki. Kūtišs rodas jauna dzīvība, un zemnieku galvenais uzdevums šobrīd ir darīt visu, lai nodrošinātu labvēlīgus apstākļus jaundzimušajiem lopiem. Kā to panākt, «Novadnieka» lasītājus informē rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja galvenā speciāliste lopkopībā Zīta Briška.

Gaidot kūti pieaugumu

Vispirms jā rūpējas, lai atnešanās vieta būtu tīra un sausa. Rūpīgi jā uzmanā tie dzīvnieki, kuriem paredzēta drīza atnešanās, un vajadzības gadījumā jāsniedz palīdzība arī dzemdībās, īpaši pirmpienēm. Lai jaundzimušie nesaltu, aukstās kūtišs ir jāapsilda. Dzīvnieki pa ziemu nomocījušies kustību trūkuma, nespēstības, svaiga gaisa nepietiekamības dēļ. Arī auksta un mitra grīda, pakaišu trūkums samazina produkciju, tādēļ jauno lopiem pieaugums var samazināties pat par 25-30%.

Ap šo laiku barībā ievērojami samazinājies vitamīnu saturs, trūkst arī proteīna. Sivēniem jā sagādā minerālvielas, vislētākie ir dabiskie produkti — sarkanie māli, velēnas, lapu koka ogle. Dzīvniekiem vienmēr ir vajadzīgi pakaiši. Sausi pakaiši nepieciešami sivēnmātēm, kuras ilgi guļ sivēnu zīdīšanas laikā, arī putniem, lai tie nesaltu.

Pavasārī, kad saime kūtiņā kļūst lielāka, slimo arī jaunie dzīvnieki. Par slimības izraisītājiem var būt nepareiza mītnu plānošana, āderes, neveiksmīga sienu un grīdas materiālu izvēle, neiz-

PAVASARA DARBI KŪTĪ

vesies ventilācija un kanalizācija, nepietiekoša platība. Jēri 2-3 mēnešu vecumā bieži slimo ar baltmuskulu slimību — stīvumu kājās, grīļojošu gaitu, nespēju piecelties. Šajā ziņā izņēmums nav arī teļi un putni. Šādā gadījumā jā konsultējas ar veterinārārstu.

Kā pareizi izaudzēt ražīgu govī

Viens no priekšnoteikumiem ir teliņa pareiza izaudzēšana un slimību profilakse. Žurnālā «Agrotops» aprakstīta savdabīga metode, kā palīdzēt jaunpiedzimušam teliņam iztukšot elpošanas ceļus no augļūdens un gļotām, 3-5 minūtes turot to aiz pakalējām un uzlejojot viņam 4-5 šaltis aukstu ūdeni uz galvas. Svarīgi ir panākt, lai pirmā, kas nokļūst teliņa organismā, ir nevis mikroorganismi, bet gan pirmpiens, jo teļš savas mātes miesās neiegūst nekādu imunitāti. To iegūst tikai pēc piedzimšanas, uzņemot pirmpienu, kas satur dabīgas imūnvielas.

Pēc piedzimšanas teliņu nevajadzētu berzēt ar sienu vai lupatām, bet gan dot mātei aplaizīšanai. Tā teļš tiek izmasēts, uzlaizīts mitrums, viņš ātrāk nožūst. Lai pasargātu teļu no slimībām, tas pēc nolaizīšanas un pirmās pirmpiena devas saņemšanas jāliek laukā atsevišķā būdiņā, kur ir bagātīgi pakaiši un neliels apločņš.

Arī teļiem ir izplatīta baltmuskulu slimība, ko izraisa selēna nepietiekamība augsnē un barībā. Lai to injicētu, jā griežas pēc palīdzības pie veterinārārsta.

Elpošanas orgānu saslimšanu parasti novēro, ja kūti ir slikti mikroklimats — silts, smacīgs gaiss. Gremošanas orgānu slimības attīstās no nepareizas un nekvalitatīvas ēdināšanas.

Teļam jāsaņem piens — apmēram 12% no ķermeņa svara, tas dienā jā dod trīs reizes. Pirmajās dienās teliņam piens būtu jā dod ar pupu, jo tad tas labāk sajaucas ar siekalām un līdz ar novērš piena recekļa veidošanos kuņģī. Teļam jābūt pieejamam dzeramajam ūdenim, lai viņš varētu padzerties jebkurā laikā. Pretējā gadījumā teļš slāpes cenšas remdēt ar pienu, dzerot to lieliem malkiem un strauji. Tas ir pirmais priekšnoteikums, lai piens kuņģī veidotu cietu recekli un izraisītu caureju. 4.-5. dzīvības dienā teļam jābūt pieejamam spēkbarības maisījumam ar aptuveni 20% proteīna saturu. Pirmajā brīdī teļš to praktiski neēd, bet ik pa brīdīm ielaiza. Vēlāk jau apēdis 100, 200, 400 g dienā.

Tas ir ļoti svarīgi, jo teļam attīstās priekškuņģi un viņš saņem papildu proteīnu augšanai. Trīs mēnešu vecumā spēkbarības devai jā sasniedz 2 kg dienā. Līdz trīs mēnešu vecumam un arī pēc tam teļam nedrīkst dot nekādas vārītas biežputras un kartupeļus. Pēc trīs mēnešu vecuma teļa galvenā barība ir spēkbarība ar aptuveni 20% proteīna un labas kvalitātes siens vai zaļmasa.

Ievērojot šos noteikumus, teliņš augs ātri un būs veselīgs.

Materiālu sagatavoja
M.Dziesma

DARZKOPIBA

Pret ziemas nogurumu — kāļi

Kāļus pazīst visi — lieli un mazi, gandrīz nav tāda cilvēka, kas tos nelietotu uz turā, turklāt visu gadu. Pirmās ziņas par kāļiem atrodamas vismaz 3000 gadu p.m.ē. Senie persieši, ēģiptieši un grieķi šo sakņaugu plaši audzēja un beigās uzskatīja kāli par vergu pārtiku un nabadzības pazīmi. Ēģiptieši ar tiem ēdināja piramīdu būvētājus. Ar laiku kāļi izplatījās arī Eiropā kā ēdams, garšīgs dārzeņš. Sevišķi tos iecienīja Vācijā. Kāļi bija Gētes mīļākais dārzeņš. Diezin vai starp mums atradīsies cilvēks, kas nezina pasaku par kāļiem un kalna garu Rubecalu.

Latvijā kāļus audzē katru gadu. Tomēr to platības mazdārzīņos nav lielas. Ziemā un agrī pavasarī kāļi ir noderīgs vitamīnu avots. C vitamīna ziņā tie ir paši bagātākie sakņaugi. Tajos ir 15-30 mg % C vitamīna, arī B₁, B₂, B₆ vitamīni. Te nu var secināt, ka kāļi vitamīnu daudzuma ziņā neatpaliek vai pat ir bagātāki par burkāniem, kāpostiem, bietēm, apelsīniem, vīnogām un āboliem. Kāļi satur arī 1-3% olbaltumvielu, 7-8% ogļhidrātu, tai skaitā 6% cukuru, apmēram 1% minerālsāļu (pārsvārā kāliju, daudz arī fosforu un magniju).

Tautas medicīnā kāļus izmanto gan kā vitamīnu avotu, gan kā atklepošanas un diurētisku līdzekli, tie sekmīgi palīdz pret vēdera aizcietējumiem. Ar kāļu sulu dziedē slikti dzīstošas brūces, apdegumus. Bet pulveri saberztas sēklas iejauc ūdenī un turpmāk lieto pret masalām, kā arī mutes un rīkles skalošanai, roku mazgāšanai, lai pasargātos no infekcijas slimībām. Svaigus, termiski neapstrādātus kāļus neiesaka slimniekiem, kuri slimo ar akūtām gremošanas trakta slimībām.

Ainārs Kručāns,
dārzkopis

Kopsim un aizsargāsim augļu koku stumbrus

Šī ziema veicina augļu koku slimību un kaitēkļu labvēlīgu pārzīmošanu, tādēļ šajā pavasarī palielināsies slimību un kaitēkļu postījumi. Stumbrs un pamatzari jā pasargā no mehāniskiem bojājumiem, saules apdegumiem, sala, kaitēkļu un slimību bojājumiem.

Brūces, kas radušās mehānisku bojājumu dēļ, ieteicams pēc iespējas ātrāk aizziest. Vēlams atkārtoti apziest katru pavasārī, kamēr brūces galīgi aizaug. Brūču aizziestīšanai lieto bituma ziedi, ko pagatavo šādi: sajauc bitumu un nigroļu vienādās attiecībās un lēni uzvāra. Siltu ziedi uzziest uz brūces un stingri piespiež. Tā veicina brūces aizaugšanu un turas vairākus gadus. Protams, var izmantot visas ziedes, kas tika ieteiktas iepriekšējā rakstā vēža brūču ārstēšanai. Pieaugušie koki jākalpo rudenī un agrī pavasarī. Pie pozitīvām temperatūrām ar kalķiem aplāji visu stumbru un skeletzaru pamatu. Šim nolūkam piemēroti svaigi veldzēti kalķi, kurus pirms lietošanas atšķaida ar ūdeni: uz 2 kg kalķu ņemot 10 litrus ūdens. Dezinfekcijai kalķu šķīdumam ieteicams pievienot iepriekš sagatavotu vara vitriola šķīdumu (0,5 kg uz 10 litriem šķīduma).

Vēl viens no senākajiem, vienkāršākajiem balsināšanas līdzekļiem ir: 3 kg dzēstu kalķu pievieno lāpstu māla, vienu lāpstu kūtsmēsli (var būt arī svaigi), pielej piena sulas vai paniņas, vai vājienu un tad pievieno ūdeni, lai iznākums būtu 10 litri, to visu ļoti labi samaisa. Izmanto arī šādu balsināšanas līdzekli: ņem 2-3 kg dzēsto kalķu uz 10 litriem ūdens, kam pievienoti 1-2 kg māla. Lai putriņa labāk pieliptu, ieteicams pievienot 1-2 litrus vājienu vai 50-100 g galdnieku līmes. Jaunus kociņus labāk kalķot ar krītu.

Anita Trūpa,
Valsts augu aizsardzības stacijas
Viļānu FDP agronome

AUGKOPIBA

Kartupeļi no «acīm» un asniem

Esmu izpētījis un aprakstījis dažādas ātras un produktīvas metodes liliju sīpolu pavairošanā. Esmu arī «izprovējis roku» kartupeļu pavairošanā no viena vienīga, protams, jaunas, retas šķirnes bumbuļa. Taisnība, ka kartupeļus var pavairot no «acīm», pat no mizām; galvenais trūkums — šo stādāmo materiālu nedrīkst iežāvēt, tātad, jāstāda gandrīz nekavējoties.

Vislabākos rezultātus tomēr dod nevis pavairošana no izgrieztām «acīm», bet gan bumbuļa sagriešana gabaliņos tā, lai katram no tiem būtu vismaz pa vienai «acij». Griezumā vietas vēlams apputināt ar kāda fungicīda pulveri un atstāt ne ilgāk kā 2 dienas apžūt. Šajā laikā griezu-

ma vieta apkalst un izveidojas aizsargkārtiņa, kura pasargā no inficēšanās augsnē un bojāšanās.

Stādīt var tūlīt uz lauka, ievērojot, ka stādīšanas dziļumam jābūt tādam, lai augsnes kārtā virs nogrieztās bumbuļa daļiņas būtu divreiz augstāka par pašas daļiņas diametru. Labāki rezultāti būs, ja katras nogrieztās daļas svars būs vismaz 25 g, un tajā būs 2-3 «acis».

Savā laikā slavena bija kartupeļu šķirne «Kardināls», kuru es isā laikā pavairoju no viena bumbuļa — gan ne no «acīm», bet asniem. Kā iepriekš minēju, kartupeļi sagriežu gabaliņos — katrā pa «acij» un sastādīju tos vienu pie otra kastītē ar mitru kūdru. Tas notika martā,

laikā, kad sēju kastītē tomātus. Kastīti nosedzu ar kūdru un noliku siltā vietā dziedēt.

Apmēram pēc 2-3 nedēļām, kad parādījās asni, kastīti novietoju gaismā uz palodzes. Kad asni sasniedza apmēram 5 cm garumu un tiem bija saknes, nolauzu tos pie pašas pamatnes un pārstādīju citā kastītē. Kad izauga jauni asni, ar tiem rikojos tāpat. Tik ilgi, kamēr asni vairs neatauga. Pārstādītos asnus radināju pie āra apstākļiem, kad gaisa temperatūra to atļāva. Precīzi neatceros, bet vismaz 40 asnus es tadā veidā izaudzēju.

Tiklīdz augsne bija iesilusi apmēram +5 grādi C, asnus izstādīju dobē, salnu gadījumā, protams, tos apsedzot.

Zāgskaidas kā mēslošanas līdzeklis

Pēc lielsaimniecību likvidēšanas pieaug individuālo zemnieku saimniecību skaits. Kūtsmēsli, kurus kādreiz pārdeva lielsaimniecības «par pusvelti un vēl sīknaudu atpakaļ», tagad vajadzīgi pašu zemnieku saimniecībām, jo tie ir viņu lauku ražības pamats. Dārga kļuvusi arī pakaišu kūdra, un dārzkopis, kurš neaudzē lopus, arvien vairāk sajūt organiskā mēslojuma trūkumu. Tādēļ intensīvi tiek meklēti kūtsmēsli un kūdras aizstājēji, lai arī tie nebūtu tik efektīvi kā iepriekš minētie mēslošanas līdzekļi.

Tāds aizstājējs varētu būt zāgskaidas. Tomēr arī zāgskaidas kurināmā trūkuma un dārdzības dēļ vairs netiek izgāztas kaudzē vai izvestas uz izgāztuvi, bet gan sadedzinātas parasti lieljaudas kurtuvēs. Toties zāgētāvās un kokapstrādes darbnīcu teritorijās daudzviet atrodamas satrudējušu un pussatrudējušu zāgskaidu kaudzes, kuras tad arī izmantojamas zemes auglības pavairošanai.

Šādu zāgskaidu reakcija ir gandrīz neitrāla (pH - 6,8) un viena to tonna satur ap 2,2 kg slāpekļa un pa 0,5 kg fosfora un kālija. Tas gan ir ļoti maz, salīdzinot ar kūtsmēsliem, un šis NPK sat-

urs ir mainīgs atkarībā no zāgskaidu veida — lapu vai skujkoku. Toties tām ir dažas priekšrocības.

Satrūdējušas zāgskaidas augsnē var iestrādāt lielā daudzumā, droši 1 t uz 100 m² (10 kg/m²), kaut gan tas nebūt nav tik daudz kā izklausās, jo augsnes virskārta 30 cm dziļumā šādā laukumā sver 40 reizi vairāk. Iestrādāt zāgskaidas vēlams jau rudenī. Šāds mēslojums ievērojami uzlabo augsnes struktūru, uzlabo tās aerāciju un mitruma režīmu, kas īpaši svarīgi smagākām augsnēm, un palielina augsnes bufer spējas. Rezultātā augsnē palielinās derīgo mikro un makroorganismu skaits, tostarp arī slieku. Vietās, kur jāpaceļ zemes līmenis paaugstināta gruntsūdens dēļ, to ar zāgskaidām izdarīt iznāk vislētāk. Kā zemeszemes materiāls piemējas dārzīņos zāgskaidas ir neaizstājamas. Pēdējam nolūkam var lietot arī svaigas zāgskaidas.

Turpretī, iestrādājot augsnē iepriekš minētajā daudzumā svaigas zāgskaidas, dārzkopis var ciest pilnīgu neveiksmi. Izmēģinājumā, iestrādājot augsnē 15 kg/m² svaigu zāgskaidu, kartupeļu ražas praktiski nebija. Tam iemesls — trūdē-

šanas procesā svaigās zāgskaidās attīstās milzīgs daudzums mikroorganismu: baktērijas, mikrosēnes u.c. Savai attīstībai tie paņem no augsnes daudz barības elementu, īpaši slāpekli var kompensēt, iestrādājot augsnē organiskos un slāpekļa minerālmēsļus.

Svaigas zāgskaidas var izmantot dažādu kompostu pagatavošanai. Komposta iedarbība vājās augsnēs turpinās 3-4 gadus. Lietojot svaigas zāgskaidas kā mulču (zemsedzi), jāievēro, ka to reakcija ir skāba, kas var kaitēt attiecīgām kultūrām. Skābumu var neitralizēt ar koksnes pelniem, sajaucot 1 m³ zāgskaidu ar 5 kg pelnu.

Zāgskaidu — minerālmēsli komposts

Uz 1 tonnu zāgskaidu ņem 13 kg karbamīda vai 22 kg amonija nitrāta, vai 30 kg amonija sulfāta, 10 kg vienkāršā superfosfāta un 7 kg kālija hlorīda, maisījumu pamatīgi sajauc. Minēto minerālsāļu vietā var, protams, ņemt citus, iepriekš aprēķinot to daudzumu. Komposts lietojams pēc 2-4 mēnešiem.

J.Vasarietis

Labākās volejbolistes — Preiļu 1. pamatskolā

● Preiļu 1. pamatskolas volejbola komanda, spēlētājas kopā ar rezervistēm: Edīte Malnača, Dana Skrinča, Inga Jakunova, Anna Nikiforova, Jūlija Krapāne, Marta Potapova, Rimma Skutele, Vita Školina, Elieta Poplavska. J. Silicka foto

Rajona skolu volejbola sacensībās pirmās trīs vietas ieguva Preiļu 1., Rožupes un Sutru pamatskolu komandas. Bez jau minētajām skolām sacensībās piedalījās arī Pelēču, Silajāņu, Salas pamatskolu volejbolisti. Pēc sacensību nolikuma komandas sastāvā no sešiem dalībniekiem divi varēja būt pieauguši skolas darbinieki.

Rajona skolēnu sporta spēles turpinās. Notikušas sacensības futbolā, krosā, basketbolā, svaru bumbas celšanā, peldēšanā, stafetē «Drošie un veiklie», tautas bumbā, slēpošanā, volejbolā, vakar sacentās dambretisti, bet rīt notiks galda teniss. Līdz mācību gada beigām paredzētas vēl dažādas sacensības.

L.Rancāne

Preiļu pilsētas valdē pirms 58 gadiem

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja fondos saglabāties 1940. gada 13. augustā notikušās pilsētas valdes sēdes protokols. Sēdē piedalījušies toreizējais pilsētas vecākais R.Aršs, valdes locekļi M.Kagans, M.Rešetņikovs, protokolējis pilsētas valdes sekretārs J.Putniņš.

Par ko lēma un sprieda Preiļu pilsētas valdē pirms piecdesmit astoņiem gadiem? Piemēram, par Preiļu divgadīgās lauksaimniecības skolas parka pievienošanu pilsētai. Valde nolēma lūgt Zemkopības ministriju nodot pašvaldības īpašumā lauksaimniecības skolas parku, lai iedzīvotāji to varētu izmantot sporta, brīvdabas, kino un citu izrāžu sarīkošanai, kā arī atpūtai. Līdz tam pilsētas un apkārtnes iedzīvotājiem parka izmantošana bijusi noliegta. Tiem, kuri parku tomēr gribējuši izmantot kā atpūtas vietu, vajadzējis maksāt piecus latos no personas. Parks bijis iežogots ar dzeloņstieplēm, tāpēc iedzīvotājiem atlicis tikai viens prieks — noraudzīties pāri žogam uz neaizsniēdzamiem dabas jaukumiem.

Vēl pilsētas valde savā sēdē nolēma, ka Preiļos jāierīko kinoteātris. Sakarā ar to, ka tuvākie kultūras centri, kur var skatīties kino, ir Daugavpili un Rēzeknē, Preiļu iedzīvotāju lielākajai daļai jaunmodīgā izklaide nav pieejama. Uzsvērt

to, ka mūsu pilsēta arī ir viens no Latgales novada centriem, valde nolēma lūgt preses, poligrāfijas iestāžu un kino departamentu ierīkot Preiļos kinoteātri «iedzīvotāju kultūras pacelšanai».

Interesanta bijusi jautājuma apspriešana par Rahilei Zibulis piederošās centrālās aptiekas (atradusies Rušonu, tagadējā Aglonas ielā 1, kur pašlaik izvietota arī «Novadnieka» redakcija) pārņemšanu pilsētas pašvaldības īpašumā. Valde vienbalsīgi nolēma anulēt Tautas labklājības ministrijas Farmācijas pārvaldes izsniegto koncesiju aptiekas turēšanai sakarā ar to, ka šī aptieka nav spējīga apmierināt iedzīvotāju prasības. Par medikamentiem tiek prasīta pārāk augsta cena, aptieka strādā pārāk lēni un iedzīvotājiem pēc zālēm jāgaida ne tik vien stundām, bet pat dienām.

Valdes sēdē daudz runāts par zemes un citu īpašumu pārņemšanu pilsētas pašvaldības īpašumā, apspriests jautājums par šosejas izbūvi Aglonas stacija — Preiļi, par pilsētas latviešu sešklasīgās pamatskolas likvidēšanu, par pilsētas ebreju sešklasīgās pamatskolas ēkas ārējo un iekšējo remontdarbu veikšanu, par Preiļu Romas katoļu baznīcas zemes pievienošanu Preiļiem.

Lūk, kādi jautājumi bija aktuāli Preiļos pirms piecdesmit astoņiem gadiem.

(No muzeja materiāliem)

Līdz 20. martam visās pasta nodaļās un pie lauku pastniekiem var abonēt «Novadnieku» aprīlim, otrajam ceturksnim un līdz gada beigām. Atcerieties — abonēta avīze ir lētāka, nekā pirktā «Preses apvienības» kioskos vai pasta nodaļās!

Konkurss «Lelle — mans roku darbs»

Katram ir kāda rotaļlieta. Šoreiz aicinām pašiem pasapņot, padomāt, padarboties un uztaisīt savu paju — tādu, ar ko tu pats gribētu spēlēties. Izsapņo savu sapnīti! Uztaisi miļļietīņu no visas sirds.

Lelles taču var būt tik dažādas! Kādas rotaļlietas bija tavai vecmāmiņai vai vec-tētiņam? Un kādas ir tev? Kādas tu pats vari izgatavot?

Ar lellēm mēs spēlējamies visos vecumos, tikai mēs maināmies un mainās mūsu lelles...

Līvānu mākslas skola organizē Preiļu rajona bērnu un jauniešu radošo darbu konkursu izstādī «Lelle — mans roku darbs».

Gaidām jūsu pašdarinātās lelles! Gan šūtas un adītas, gan līmētas, mezglotas, zīmētas, naglotas, pītas, ceptas, veidotas, meistarotas, taisītas no visiem iespējamiem materiāliem.

Aicinām piedalīties Preiļu rajonā dzīvojošos bērnus un jauniešus.

Konkursa darbi tiks vērtēti 3 vecuma grupās: līdz 10 gadiem, no 11 līdz 14 gadiem, no 15 līdz 18 gadiem.

Katram darbam jānorāda: autora vārds, uzvārds, vecums, adrese, telefons, skola.

Darbus jāatnes, jāatved vai jāatsūta līdz 1998. gada 20. aprīlim uz Līvānu mākslas skolu. Mūsu adrese: Lāčplēša ielā 1, Līvāni, LV 5316. Tālrunis 42796.

Gaidīsim skolā jūs (kopā ar darbiem) darbdienās no plkst. 15.00 līdz 19.00.

Izstādes atklāšana un labāko darbu autoru apbalvošana notiks 23. aprīlī plkst. 15.00. (Aicināti piedalīties visi dalībnieki.)

Konkursa noslēguma izstāde būs apskatāma mākslas skolas izstāžu zālē Līvānos, Rīgas ielā 12 no 23. aprīļa līdz 15. maijam. To varēs apmeklēt sestdienās un svētdienās no plkst. 12.00 līdz 17.00. Pārējās dienās pēc iepriekšēja pieteikuma mākslas skolā.

Alus nitroglicerīna vietā

Sirds slimniekiem der regulāri iedzert alu. Ārstējot hipertoniiju, urindzenošo preparātu lietošana dod iespēju vairāk nekā divkārt samazināt sirds mazspējas draudus paveicākiem cilvēkiem. Tādu secinājumu izdarījis amerikāņu kardiologs Džons Kostiss, pamatojoties uz 5000 pacientu slimības vēsturu izpēti (tie visi bija vecāki par 60 gadiem). Šī terapija sevišķi ieteicama tiem, kuriem jau bijusi sirdslēkme. Šīs grupas slimniekiem recidīva iespējamība samazinās par 80%.

Tarakāni nav iznīdējami

Ūsaino tarakānu cilvēce nav spējusi likvidēt ne ar kādiem līdzekļiem, un tagad tas sācis uzstāties jaunā lomā. Ilgu gadu pētījumi, kas veikti Kolumbijas universitātē, beigušies ar secinājumu, ka vissmagāko astmas gadījumu cēlonis ir — tarakāni.

Pedējos gadu desmitos vairākas pasaules

valstīs saslimšana ar astmu palielinās bie-dējošā tempā, turklāt ne tik daudz lauku apvidos kā pilsētu pārapsūtojos rajonos. ASV ar astmu slimo katrs trešais bērns.

Sakars starp tarakāniem un astmu bija zināms jau agrāk, bet šā sakara mehānisms joprojām nav noskaidrots, kaut gan pētāmo objektu amerikāņu zinātniekiem netrūkst. Viņi konstatējuši, ka tarakāni bijuši par cēloni vairāk nekā 50 procentiem smagu astmas gadījumu. Astmas lēkmes, galvenokārt bērniem, var provocēt ne tikai paši tarakāni, bet arī to atstātās pēdas.

Tālāk no virtuves

Tukli vīrieši, kas ievēro diētu un vingro, novājē daudz efektīvāk nekā sievietes līdzīgos apstākļos, it īpaši, ja šīs sievietes ir precējušās un viņām ir liela ģimene — tāds ir Gēteborgā veikto pētījumu rezultāts. Izskaidrojums ir vienkāršs: sievietēm daudz laika nākas pavadīt virtuvē un viņām grūtāk atturēties no kārdinājumiem.

«Pasaules Atbalss»

Krustvārdu mīkla

Sastādījis

Pēteris Pizelis

Horizontāli

2. Krievu rakstnieka M.Šolohova romāns. 6. Franču rakstniece (1804-1876), romāna «Konsuela» autore. 7. Ne-zāles. 8. Vienas saknes vārdu grupas. 10. Rožu dzimtas ogu puskrūmi. 12. Triju dziedātāju ansamblis. 15. Tēls V.Lāča romānā «Zvejnieka dēls». 16. Sengrieķu reliģiska kustība. 18. Latvijas kaimiņvalsts galvaspilsēta. 20. Ķermeņa daļa. 21. Ziemas cepure. 24. Tēls V.Šekspīra lugā «Hamlets». 26. Daudzgadīgi biezlappju dzimtas lakstaugi. 27. Meža putni ar spēcīgu knābi. 28. Spēks. 29. Brīva no mikroorganismiem.

Vertikāli

1. Dāvana. 2. Lietuvas kurotpilsēta, kurā iekārtots Dzintara muzejs. 3. Likst darīt. 4. Neliels grauzēju kārtas dzīvnieks. 5. Teikt nepatiesību. 9. Vēsturisks novads Francijā, A.Dimā romāna «Trīs musketieri» galvenā varoņa d' Artanjana dzimtene. 10. Celtne karaspēka vienību pastāvīgam no-

vietojumam. 11. Nosacītas. 13. Galējības. 14. Vilcienu pieturas vieta. 17. Nelielas pudelītes. 19. Nelokāma vārdšķira. 20. Stepe Ziemeļamerikā. 22. Neliels strauts. 23. Izmeklēta sabiedrība. 25. Dienas gaitu sākuma vai beigu signāls bruņotajos spēkos.

11. marta numurā publicētās mīklas atminējums

Horizontāli. 1. Valdēt. 4. Smidzis. 9. Reanimācija. 11. Liet. 12. Ambi. 13. Ietīt. 14. Troses. 16. Austra. 18. Cūcene. 19. Trases. 23. Plicis. 25. Stāsti. 26. Ikke. 27. Efās. 29. Anti. 30. Sistemātika. 31. Taisnas. 32. Asistēt. Vertikāli. 1. Valleta. 2. Diet. 3. Sencis. 5. Mācīta. 6. Dūja. 7. Sabiras. 8. Imītēt. 9. Rezolūcijas. 10. Amatpersona. 15. Ezeri. 17. Uzaut. 20. Apcerēt. 21. Prizma. 22. Pilināt. 24. Sietla. 25. Sektas. 28. Sils. 29. Akts.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Preiļu pilsētas dome

◆ 19. martā plkst. 10.00 dzīvokļu privatizācijas komisijas sēde, 14.00 — finanšu komisijas sēde.

◆ 23. martā plkst. 15.00 pilsētvēdes komisijas sēde.

◆ 25. martā plkst. 14.00 domes sēde.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs

◆ Kinoteātri «Ezerzeme» Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles grafikas darbnīcas studentu darbu izstāde.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

◆ 19. martā skolu teātru svētki Sutru kultūras namā, sākums plkst. 10.00.

◆ 24. martā festivāla «Nāc un vizi varavīksnē» novada kārta Rēzeknē. Piedalās rajona skolu audzēkņi.

Rajona skolu valde

◆ 20. martā olimpiāde vizuālajā mākslā Preiļu 1. pamatskolā. Sākums plkst. 10.00. Literāro pasaku pēcpusdienā latviešu valodā 10.-12. klasēm no krievu plūsmas skolām. Preiļu 2. vidusskolā, sākums plkst. 17.00.

◆ 21. martā Latgales novada zēnu koku skate Rēzeknē.

◆ No 21. līdz 29. martam rajona skolās pavasara brīvdienas.

Rajona sporta klubs «Cerība»

◆ 19. martā rajona skolu sacensības galda tenisā Preiļos, tehniskās jaunrades centrā. Sākums plkst. 10.00.

◆ 21. un 22. martā «Cerībā» sākas Preiļu čempionāts basketbolā. Sākums plkst. 15.00.

◆ 24. martā rajona fizikultūras skolotāju seminārs «Cerībā», sākums plkst. 10.00.

Grāmatu nams «Latgale»

Preiļos

◆ Izstāde «A.Rancāna izdevnieciskā darbība».

◆ 19. martā plkst. 14.00 Latvijas Tirgotāju asociācijas rīkotā tikšanās ar tirgotājiem un pircējiem par tēmu «Tirdzniecības darbības aktualitātes». Piedalās asociācijas priekšsēdētājs, jurists, konsultants.

◆ 24. martā dziednieces Ilzes Jansones grāmatas «Māka būt veselam» prezentācija un individuālās konsultācijas.

Preiļu politiski represēto klubs

◆ 25. martā komunistiskā terora upuru piemiņas dienai veļtīts sarīkojums. Notiks grāmatu namā «Latgale».

Preiļu Valsts ģimnāzija

◆ 24. martā atvērto durvju diena 9. klašu audzēkņiem. Sākums plkst. 10.00.

Rožupes kultūras nams

◆ 19. martā plkst. 20.00 Jāzepa dienas balle — groziņu vakars kopā ar pagasta pašdarbniekiem un «Brenča muzikantiem».

Riebiņu kultūras nams

◆ 21. martā plkst. 14.00 rajona vokālo ansambļu saiets — koncerts «Pirmie pavasara treļļi Riebiņos».

Informāciju sagatavoja L.Rancāne.

03 NEDĒĻA

◆ No 9. līdz 16. martam otrā palīdzība izsaukta 159 reizes. Seši izsaukumi atcelti, tas nozīmē, ka slimniekiem kļuvis labāk un viņi nolēmuši iztikt bez ārsta palīdzības. Septiņos gadījumos «ātrie» saukti bez vajadzības. Trijos gadījumos iestājusies nāve pirms medicīnas darbinieku ierašanās.

◆ Slimnīcas uzņemšanas nodaļā griezies 21 slimnieks. 10 no viņiem bija guvuši dažādas sadzīves traumas.

◆ Preiļu slimnīcā nedēļas laikā ievietoti 78 cilvēki. 15 no viņiem — bērni. Slimnīcā ārstējas astoņi cilvēki, kas guvuši dažādas traumas — meža darbos, sadzīvē, bet divas — radušās alkohola lietošanas rezultātā.

◆ Arī šonedēļ jaundzimušo pulciņā krietni vairāk meiteņu. Septiņās dzemdībās pasaulē nākuši divi puikas un piecas meitenes. Kur stārkā liek zēnus? Nav zināms, bet kopš februāra sākuma Preiļos ir dzimušas 23 meitenes un tikai pieci puikas.

L.Rancāne

ĀBOLU ETIĶIS TAUTAS MEDICĪNĀ

Ābolu etiķa terapiju pirms daudziem gadiem pamatoja un popularizēja amerikāņu ārsts D.S.Džarvis. Kaut gan viņa teorija ir gan apstrīdēta, gan kritizēta, tā ir iegājusi tautas medicīnā un, ja arī ne vienmēr ir efektīva, vismaz nekādu ļaunumu cilvēka veselībai nenodara. Tādēļ L.Neimane, lai gan pati apšaubā dažas ābolu etiķim piedēvētās brīnumspējas, uzskata, ka slimnieka interesēs ir zināt un vajadzības gadījumā izmantot arī šādas ārstniecības metodes, jo labāk ir mēģināt tā, nekā neārstēties nemaz. Tikai jāuzmanās no pārmērībām.

Ābolu etiķi, kas no citiem atšķiras ar ārstnieciskajām īpašībām, protams, var izmantot kā jebkuru citu etiķi pie dažādiem ēdieniem — zupām, gaļām, salātiem.

Ābolu etiķa izmantošana ārstniecisko nolūkos

(No V.Careva grāmatas «1000 tautas medicīnas receptes», 1993)

◆ **Klibuma mazināšanai** ņem vienu olas dzeltenumu, 1 tējkaroti terpentīna, 1 ēdamkaroti ābolu etiķa un visu labi samaisa. Ar šo ziedi rūpīgi ieziež sāpīgo vietu.

◆ **Nakts svišana.** Pirms gulētiešanas ar ābolu etiķi ierīvē ādu.

◆ **Apdegumi.** Apdegušās vietas ap-

strāde ar ābolu etiķi noņem dedzinošās sāpes un nepatīkamo sajūtu.

◆ **Varikozī paplašinātu vēnu sašaurināšana.** Ar ābolu etiķi rītos un vakaros ierīvē paplašinātās vēnas. Reizē ar ierīvēšanu divreiz dienā izdzer glāzi ūdens ar tajā izšķīdinātām divām tējkarotēm etiķa. Apmēram pēc mēneša vēnām jāsašaurināties.

◆ **Kailā ēde.** Sešas reizes dienā slimajai vietai pieliek neatšķaidītu ābolu etiķi. Pēdējo reizi pirms gulētiešanas.

◆ **Angīnas ārstēšana.** Vienu tējkaroti ābolu etiķa ieauc glāzē ūdens un ik pēc stundas skalo ar to kaklu. Pēc skalošanas etiķa šķīdumu norij.

◆ **Grūtniecības laikā** vēlams pirms brokastīm izdzer glāzi etiķa šķīduma (2 tējkarotes uz glāzi ūdens). Vēl vienas ēdienreizes laikā vēlams izdzer glāzi ūdens ar divām tējkarotēm ābolu etiķa un divām karotēm medus. Pēdējo trīs grūtniecības mēnešu laikā katru nedēļu otrdienās un piektdienās šim šķīdumam pievienot 1 pilienu joda.

◆ **Ābolu etiķis** nomāc visus slimību mikrobus kuņģa un zarnu traktā.

◆ **Labu organisma funkcionēšanu** var nodrošināt, ja ēšanas laikā izdzer glāzi ūdens, kurā iekautas divas tējkarotes ābolu etiķa.

◆ **Nieru iekaisums.** Katru dienu iz-

dzer glāzi ar ūdeni izšķīdinātām divām tējkarotēm ābolu etiķa.

◆ **Novājēšanai.** Pirms ēšanas dienakts laikā jāizdzer glāze ūdens ar divām tējkarotēm ābolu etiķa.

◆ **Galvas sāpes:** a) jāpalielina ābolu etiķa lietošana uzturā; b) ēšanas laikā etiķim pievieno 2 tējkarotes medus uz glāzi; c) traukā ielej vienādu daudzumu ūdens un ābolu etiķa, liek uz uguns. Kad tas uzvārijies, lēnām icelpo tvaikus 75 reizes. Ja galvassāpes nepāriet pavisam, tās ievērojami mazinās.

◆ **Hipertonija.** Katru dienu izdzer divas tējkarotes ābolu etiķa uz glāzi ūdens. Uzturā vēlams lietot ogļhidrātiem bagātus produktus: augļus, zaļumus, ogas, medu, olas, gaļu, pienu, zirņus, pupas, riekstus, uzņemt skābes organiskā formā — ābolus, vīnogas, dzērvenes vai to sulas.

◆ **Acu asarošana.** Vienai tējkarotei ābolu etiķa uz glāzi ūdens pievieno pilienu joda. Divas nedēļas to dzer vienreiz dienā, pēc tam tikai otrdienās un ceturtdienās.

◆ **Artrīts.** 10 tējkarotes ābolu etiķa ēšanas laikā. Pirmajā dienā klibums mazināsies par 20 procentiem, ceturtajā dienā — par 50 procentiem, pēc mēneša par 75 procentiem. Beigu beigās sāpes rimsies, locītavās atgriezīsies kustības.

«Diena»

Bites vai lapsenes dzēliens var būt nāvējošs

Liekas, maz būs tādu cilvēku, kam nebūtu iedzēlus bite vai lapsene. Iespējams, izlasot virsrakstu, jūs teiksiet: «Tā kā nebūtu dzirdēts, ka ir kāds nomiris no tāda nieka, kā bites dzēliens.» Diemžēl, šādi gadījumi ir. Reti, tomēr ir.

Pēc bites vai lapsenes dzēliena parasti rodas neliels pietūkums, apsārtums un, protams, sāpes dzēliena vietā. Tūska izzūd dažu stundu laikā. Tā ir normāla organisma reakcija uz indi.

Citiem rodas izteiktāks pietūkums, reizēm pat tūska iet plašumā un piepampst visa roka vai citādi. Tūska saglabājas 1-2 dienas. Arī tas nav bīstami.

Bīstami bišu un lapsēņu dzēlieni ir tikai tad, ja pēc dzēliena rodas tūska, ādas apsārtums plaši pa visu ķermeni. Tātad, ģeneralizēta reakcija uz ādas, gļotādām.

Īpaši bīstami, kad var aiziet arī bojā, ir gadījumi, kad vienlaikus ar ģeneralizētiem izsitumiem rodas elpas trūkums, noreibst galva, rodas sirds klauves, sāpes vēderā, vemšana, reizēm pat samaņas zudums. Šādu stāvokli sauc par anafilaksi jeb sistēmisku alergisku reakciju.

Ja jums pēc bites vai lapsenes dzēliena ir bijuši aprakstītās ģeneralizētas ādas, gļotādu reakcijas un īpaši, vienlaicīgi arī sirds, elpošanas traucējumi, steidzīgi būtu jāgriežas pie alergologa. Atlikt nedrīkst, jo ne velti saka: «Savu biti nedzird.»

Ko var palīdzēt alergologs? Alergologs, izdarot savlaicīgu ārstēšanu, var novērst šādas bīstamas reakcijas rašanos. Ārstēšanas efektivitāte ir ļoti augsta, aptuveni 95%. Ārstēšana tiek izdarīta, ievadot organismā pakāpeniski pieaugošā devā bišu vai lapsēņu indi. Injekcijas sākumā tiek izdarīts vienu reizi nedēļā, aptuveni 3-4 mēnešus. Kad ir sasniegta deva 100 mg, tas ir tāds indes daudzums, kāds nokļūst organismā pēc insekta dzēliena, šo devu atkārtoti injicē 1 reizi mēnesī 4 gadus.

Šādu terapiju var saņemt tikai Rīgā, m/s «Rūpes» alergoloģijas kabinetā (Sadovņikova ielā 20, tālr. 7141082). Ja ir kādas neskaidrības vai jautājumi, varat interesēties pie alergologa Preiļu poliklīnikā.

V.Lošovskis,
m/s «Rūpes» alergoloģijas
kabineta vadītājs

Par visaugstākajām cenām
firma iepērk jaunlopus,
liellopus un zirgus.
Ir piemaksas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 55658.

Pārdod: miglotājus, minerālmēslu
kliedētājus, kartupeļu stādītājus, sienu
grābekļus, «Julas», arklus, preses šņori,
universālās dzimavas, kartupeļu rokamās
mašīnas, MTZ rezerves daļas. Tālr. 48546.

Pērk papīrmalku un
finierklučus mežā un mežā
pie ceļa.
Tālr. 23743,
mob. tel. 29-355766.

LR Valsts zemes dienesta Preiļu
rajona nodaļa izsludina
konkursu uz vakantu ierēdņa
amata vietu — kadastra daļas
inspektors Turku pagastā.

Prasības:

- atbilstība likuma «Par valsts civildienestu» 6. pantam,
- augstākā izglītība,
- zināšanas likumdošanā par zemes reformu,
- iemaņas darbā ar datoru.

Pieteikumi jāiesniedz personīgi LR
VZD Preiļu rajona nodaļā Preiļos,
Liepājas ielā 46, 20 dienu laikā no
sludinājuma publicēšanas. Uzziņas
pa tālruni 22738.

Pieņem darbā:

- ◆ dispečeru vadītāju (1 vieta),
- ◆ šoferi (2 vietās),
- ◆ kasieri (2 vietās).

Vēlams Preiļu pilsētas
iedzīvotājus.

Tālr. dispečeriem 8-250-33730.

Valsts tehniskās uzraudzības
inspekcija informē, ka trak-
tortehnikas Valsts tehniskā ap-
skate rajonā sāksies š. g. 1. aprīlī.
Informāciju par skates vietu un
laiku uzzināsi pagasta padomē
pie pagasta lauksaimniecības
organizatora vai VTU inspekcijā
Preiļos. Uzziņas pa tālr. 22033 vai
mob. tel. 8-29-357747.

Pārdod

Renault-20 TS, 1980. g., 2,0 L. Tālr. 22980 pēc
18;

VAZ-21013. Tālr. 37568;

VAZ-21013, 850 \$; Opel Ascona, 1200 \$,
tehniskā kārtībā. Tālr. 16257;

mazlietotu mopēdu «Delta». Tālr. 22229;

rokas separatoru. Tālr. 23125;

privatizētu trīsistabu dzīvokli. Tālr. 58449;

govī. Tālr. 54743;

šķūni nojaukšanai. Zvanīt 38715 pēc 19.

Irē

dzīvokli (vēlams ar mēbelēm un telefonu). Tālr.
8-250-33730.

Pērk

VAZ no 1983. g. līdz 1991. g. Tālr. 8-246-24723,
mob. tel. 8-29-341797.

Pērk
egles zāģbaļķus.
Tālr. 21844.

Z/s «Zemniekdēls» pērk:
govis, jaunlopus, piena teļus,
āitas, cūkas, zirgus.

Cena pēc vienošanās.
Transports mūsu. Samaksa
tūlītēja. Zvanīt 22380.

RNS-D
SIA

pārdod:

dīzeļdegvielu, benzīnu A-76, 95E.
Saņemšana vairumtirdzniecībā —
Līvānos, Dzelzceļa ielā 19 vai
Jēkabpils naftas bāzē,
mazumtirdzniecībā —
Turku pag. «Jaunsilavās».
Iespējama piegāde.
Tālr. 43778 (birojā), 48577 (DUS),
mob. tel. 29-356077.

FIRMA VARU-M PĒRK

• PĀPĪRMALKU — egle, priede, bērzs
• ZĀĢBAĻĶUS (Ø no 10 cm) — egle,
priede

SAMAKSA TŪLĪTĒJA, plašs sortiments,
iespējams pircēja transports.

Informācija pa tālr. Rēzeknē 46-35884
Madonā 48-22291